

Hier gooien ze mijn Nederlandse en Duitse pensioen op één hoop

Peter van der Burg werkte in Duitsland

Over de grens werken? Dat kan grote financiële gevolgen hebben

Sociale zekerheid • Nu het thuiswerken genormaliseerd is en de Nederlandse huizenprijzen de pan uit rijzen, gaan sommige mensen op zoek naar een woning of baan over de grens. Maar let wel op de financiële risico's die daarmee gepaard gaan, waarschuwt de Landelijke Cliëntenraad.

"Potentiële grenspendelaars hebben vaak geen idee van de complexe regels die zo'n verhuizing met zich meebrengt", stelt de Landelijke Cliëntenraad in een rapport. FOTO'S ANP

Jeannine Julen
redactie duurzaamheid&economie

Hij was al een tijdje uitgekeken bij zijn werkgever Philips toen er uit het buitenland ineens een beter aanbod kwam. Of Peter van der Burg voor Grundig in Duitsland wilde werken? Voor bijna de helft meer aan salaris. Van der Burg en zijn vrouw zagen een nieuw avontuur in het buitenland wel zitten. Ze verkochten hun huis en streken neer in het idyllische dorpje Puschendorf.

Maar wat de twee enthousiastelingen vlak voor hun vertrek in 1993 niet scherp hadden, is dat hun tijdelijke verblijf in het buitenland zou leiden tot een gekort AOW. Door hun dertien jaar durende Duitse avontuur krijgen ze allebei jaarlijks bijna 30 procent minder AOW. En Van der Burg (inmiddels bijna 80 jaar) ontvangt 2200 euro minder aan aanvullend pensioen per jaar, omdat zijn Duitse pensioendeel sinds een wijziging van het Duits-Nederlandse belastingverdrag in het veel duurdere Nederland wordt belast.

"Kwalijk en een beetje achterbaks", noemt hij die wijziging. Want tot een paar jaar terug viel zijn Duitse pensioen onder de Duitse belastingregels en werd er nauwelijks belasting over geheven. "Maar hier gooien

ze mijn Nederlandse en Duitse pensioen op één hoop, waardoor ik in een hogere belastingschijf val en dus meer betaal."

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) komt meer van dit soort problematiek tegen bij mensen die wonen of werken over de grens. Op een conferentie die dinsdag plaatsvindt, waar

Door hun jarenlange Duitse avontuur krijgen ze allebei jaarlijks bijna 30 procent minder AOW

schuwt de raad voor de risico's. Niet alleen voor gepensioneerden, maar ook voor werkenden.

Zo lopen ook fervente thuiswerkers in loondienst een groot risico. Wie in het buitenland werkzaam is, is namelijk via zijn buitenlandse werkgever verzekerd tegen onder meer arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Maar bij te veel thuiswerken (in Duitsland is dat meer dan 25 procent van de werktijd), verlies je deze sociale zekerheden via de werkgever. De

thuiswerker moet deze verzekeringen dan zelf in het land van verblijf afsluiten en betalen.

Maar ook ziek worden als buitenlandse werknemer kent financiële risico's. Wie langdurig ziek wordt in Duitsland krijgt slechts de eerste zes weken volledig zijn loon uitbetaald en wordt daarna gekort. In België geldt dat voor de eerste 28 dagen. Terwijl in Nederland het hele eerste ziektejaar het volledige loon wordt uitbetaald. Dan zijn er nog de fiscale obstakels, waardoor lijfrentes en pensioenen soms dubbel belast worden.

Ook werknemers die vanuit Nederland voor een buitenlandse werkgever werken of werknemers die in het buitenland wonen maar in dienst zijn bij een Nederlandse werkgever kunnen met complexe regels te maken krijgen.

Volgens cijfers van het CBS werken of wonen er zo'n 100.000 Nederlanders vlak over de grens. Uit onderzoek van het demografisch instituut Nidi blijkt dat het aantal Nederlanders woonachtig in een ander Europees land in de laatste twintig jaar bijna is verdubbeld. Van 340.000 in 2001, naar 600.000 in 2022. De meesten wonen in België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. LCR merkt op dat er over deze groep weinig bekend is, maar de raad ziet dat de

gestegen Nederlandse huizenprijzen en het genormaliseerde thuiswerken bij sommigen leidt tot huizenjacht in het meer betaalbare België, Duitsland en soms zelfs Spanje of Italië.

Maar deze potentiële grenspendelaars hebben vaak geen idee van de complexe regels die zo'n verhuizing met zich meebrengt, schrijft de LCR

Volgens cijfers van het CBS werken of wonen er zo'n 100.000 Nederlanders vlak over de grens

in een rapport dat dinsdag wordt gepubliceerd. Daar komt nog eens bij dat landen bij het opstellen van hun fiscale wetgeving meestal geen rekening houden met grenswerkers, zegt de raad. "Dat maakt dat de burger kwetsbaar wordt als die besluit om over de grens te gaan werken. Door die risico's bij burgers neer te leggen, wordt voorbijgegaan aan het feit dat velen niet in staat zijn om regels te doorgronden", schrijft de raad.

Zo heeft de Europese Unie het

nooit bedoeld, zegt LCR-voorzitter Fatma Koser Kaya over al die fiscale obstakels en het dreigende verlies van sociale zekerheden. Maar onderlinge verdragen, zegt zij, gooien roet in het eten als het gaat om vrij verkeer in de Europese arbeidsmarkt. Koser Kaya: "Dit vraagt om een oplossing. Werknemers en zelfstandigen zouden gecompenseerd moeten worden voor deze onbedoelde financiële effecten."

Van der Burg ervaart de gevolgen van zo'n verdrag al jaren aan den lijve. En met hem, rekende hij uit als lid van de actiegroep 'Stop plunderen Duits pensioen', zo'n 60.000 andere bewoners van Nederland. Bij sommigen werd een deel van de vroeger betaalde, Duitse pensioenpremie al belast, zegt Van der Burg. Ook bij hem. Nu Nederland weer belasting heft over het uitgekeerde Duitse pensioen, wordt hij - tegen de Europese regels in - dubbel belast, zegt hij. Van der Burg spande er al een rechtszaak over aan. Vorig jaar ging de rechter niet mee in zijn betoog. Maar hij geeft niet op. "Diep in mijn buik voel ik dat we dit gaan winnen."

Of hij spijt heeft van zijn Duitse avontuur? Er komt een resoluut nee. "Als we in Nederland geen kinderen en kleinkinderen hadden, waren we er blijven wonen."